

December/Prosinac 2016.g.

Fabijan Lovrić kaže: “Pjesme u prozi”

Božji stvorovi

Dan ranije nego je počelo nevrijeme, koje su najavljivali oblaci nošeni vjetrom, laste su se naguravale u svoje prazno gnijezdo iznad vrata kuće. Negdje od Dubrovnika je sijevalo, a tek sutradan, oko podne, u petak petnaestoga srpnja, počela je kiša.

Sveti Ilija je čuvao Orebić. Ali, laste su znale ono što su ljudi slutili. Bog je mnogim stvorovima dao znanje, a čovjeku darovao moć da uči. Znanje je sticao iskustvom. Učiti cijeli život kako bi spoznao moć neznanja, osjetio nemoć i poraz pred moći života. Zato se čovjek boji smrti, a o životu uči usputno. Kako je to čudno?...

Dan ranije, dok su ljudi još zdvajali, laste su uzbuđeno naguravale svoja drhtava tijela u prazno gnijezdo. Kada je pala noć, nekoliko lasta je naguralo tijela u gnijezdo. Samo su crne škare njihovih repova virile iz gnijezda.

Vjetar je okrenuo glavninu nevremena prema otvorenom moru. Dugo sasm sjedio u sigurnosti lođe i promatrao začudnu igru svjetlosti na tamnoj pozadini neba. Ponoć je prošla. Novi dan. Igra munjinih bičeva šibala je nebo u pravcu Pescare. Začudno, prvo jedna munja, duga i svijetleća varka, a onda nekoliko odvojaka između prostirki dva oblaka.

Kako bi Tesla uživao u prizoru? Igra prirodnih fenomena je očaravajuća. Mudri narodi su znali: vatra, voda, zrak... Onda su mislili kako znaju i zaboravili, a učiti treba iznova. Različitim pristupima prema istom cilju. To je bit učenja.

Božji stvorovi to znaju. Od njih čovjek treba učiti.

Kako su pametne malene laste? Treba naučiti pratiti ponašanje drugih stvorova kako bi se znali i mi ponašati.

Božji stvorovi razumiju sve jezike, samo mi, ljudi, počesto zanijemimo i pred materinskim jezikom.

Čiji smo onda stvorovi?

Bog nas je stvorio nemoćne. Možda to jednog dana naučimo?

Orebić, 16. srpnja 2016.

Subota, 9: 23 sati.

NEKOPIRATI

Papir pod kamenjem

Nikada nisam uspio odgonetnuti tajnu izrade najfinijeg papira u radionici starog majstora. Samo sam osjećao postupak. Stari majstor je uvijek slabo govorio. Uvijek je šutke odobravao kamenje koje sam birao prema težini i nekoj unutarnjoj vagi koja mi je govorila koji kamen odabrati.

Bio sam kod najboljega majstora za izradu papira.

Otac, kada me doveo kod slavnog majstora, nježno me pogladio po glavi i nekako, kao da ne vjeruje trenutku odluke, rekao drhtavim glasom: „Eto, to si odlučio sam. Doveo sam te kod najboljeg. Gledaj i uči. Ako ti, za kratko vrijeme ne pokaže vrata, dokućio si tajnu?“

Moja teška odluka, očev napor kako bih učio kod najboljega, njegov savjet, bili su svjetlo kamenja koje sam prebiraio u svijesti.

Majstor je bio šutljiv, odmjereno i tih. Poput monaha drevnih civilizacija. Malo je govorio i na samom početku mog naukovanja je rekao: „Gledaj i uči!“

Kako sam bio sretan kada bih prešu opteretio pomno biranim kamenjem?

Negdje u kutu majstorovih usana, suhih i tankih, zaigralo bi svjetlo smiješka i brzo se ugasilo.

Sve manje i manje je kontrolirao moj rad, a onda, jednoga dana, došla je odluka: „Imamo važnog naručitelja za papir?“

Ništa više nije rekao, samo je pošao na terasu, odmoriti se.

Kada sam birao kamenje za prešu njegova sjenka lebdjela je iznad mojih odluka, a kada je ustao i pošao prema neznancu, čuo sam kako govori: „Papir je pod kamenjem?“

Zatim je uzduh ispunio miris čaja.

Kad sam prišao bliže otvorenim vratima, čuo sam gospodina kako govori da će papir biti upotrijebljen za izradu Svete knjige.

Dogo, do duboko u noć, prebiraio sam kamenje kojim sam opteretio svoj život, tanan kao papir i čvrst kao riječi mudrosti i istine koje će biti ispisane na njemu.

Knin, 8. travnja 2016.

Petak, 11: 37 sati.

Breza i Hrast

Izrasli iz svojih sjemenki na kraju proplanka, lagano su se oslobodili trava koje su gušile njihova malena tijela. Breza, vitka i visoko izrasla, bijela, u vječitoj vjenčanici... Ljepotica između stabala.

Na drugoj strani proplanka, hrast, krupan i snažan, rasprostro krošnju široko, izrastao visoko i gustom krošnjom zasjenio sve ispod sebe. Svaka biljka koja bi pokušala rasti ispod hrasta, uvenula bi. Sjenka je bila gusta da niti tračak sunca nije mogao obasjati tlo, a biljke ne mogu bez sunca.

Jednoga dana došlo je na proplanak dvoje zaljubljenih. Sjeli su u travu ispod breze, a ona im je šaputala lišćem, najljepše priče vjetrova.

Hrast je postao zavidan brezi. Njegov hlad je deblji i svježiji, a to što nema trave ispod; nije on kriv. Neka se svatko bori za sebe? U svojoj gorostasnosti nije primijetio kada je ptica na njegovim granama ostavila sjeme imele. Imela se veoma dobro hranila njegovim sokovima i brzo se razmnožavala. Za kratko vrijeme hrast se počeo sušiti. Vjetar je čudno kašljao u njegovoj krošnji i on osjeti kako gubi snagu, slabi, a prva oluja mu odlomi nekoliko krupnih grana. Tek tada, mladi hrast izniče u njegovoj blizini i poče se širiti, sve više i više potiskujući starijeg i već oslabjelog.

Žalosno je gledala breza utrku života i smrti, ali životna potreba je borba za svjetlom. Tko prije u svjetlu pronade svoj prostor, taj neumoljivo raste. „Ali dokle,“ mislila je breza? „Razumije li mladi hrast starijega?“

Gledajući dvoje mladih u travi ispod svoje krošnje, breza shvati svu sreću i tragediju života. Zatreperi lišćem i raspriča se o vjetrovima.

Pričala je o tome kako se ništa ne može promijeniti. Sve ima svoj tok. Izvor i ušće. U sredini je ljubav. Ona ne vidi kraj niti početak.

„Kako je to divno,“ pomisli i nastavi novu priču o vjetrovima, dok dvoje mladih ispod, u travi, bježe zaokupljeno drhtanjem duše kao da su jedno tijelo; daleko, daleko izvan prostora i vremena.

Knin, 7. travnja 2016.

Četvrtak, 16: 18 sati.

Čekanje

Svi su se užurbali, samo je Smrt mirno sjedila uz rub, na sredini, i čekala. Došla i sjela. Nitko nije znao koga čeka, ali koga je pogledala taj je skretao pogled i još više se užurbao. Kao da se želi dodvoriti Smrti. Svi su joj se smiješili, pokušavali biti svježi, poletni i besprijeekorno radišni. A Smrt, kao u polusnu. Mirna i dostojanstvena. Čeka?

Svi znaju što čeka, ali ne znaju, koga?

Oni koji su mladi s podozrenjem gledaju na na starije, a stariji mudro troše vrijeme, čuvaju energiju... Znaju nešto?

A onda, jedan mladić pade kao pokošen? Smrt se trže iz drijemeža i pogleda:

-Samo jedan,- pomisli?

Smrt ne broji godine, nego komade... Tako grubo, ali ovaj je bio najslabiji. Strah ga pojeo. Kad god je pogledao u Smrt, zadrhtao je. Činilo se kako prati baš njega.

Ali, Smrt je pratilja svih života koji nas progone. Sužnji smo života. Grčevito se život bori u nama. A Smrt, Smrt samo čeka kako bi energija života izdala sam život čiji smo bili sužnji. I kada se ponovo rodimo u obliku nove materije, naš duh će drhtati i od same riječi, Smrt. Ona će nas osloboditi, upokojiti; samo, ne znamo kada i nikada nećemo znati što nam njezina tišina daje.

Zato; najbolje je biti oprezan. Ako se može: kada je Smrt u pitanju.

Knin, 27. siječnja 2016.

Srijeda, 10: 59 sati.

Doprinos znanosti

Grad koji nije želio čuti riječ svojega prosječnog građanina, siromašniji je za tu riječ, ali grad koji nije želio čuti riječ intelektualca, siromašniji je za jednu neslućenu poemu.

Svi u gradu, poznavali su starog profesora, bar po knjigama koje je nosio u rukama, stidljivo, pritiskivao ih na grudi obgrlivši ih rukom, kao da su djevojačke golubice ili neka neslućena vatra koja je izbijala iz njih i grijala njegovo staro tijelo.

U gradu, bolje reći gradiću od nekoliko tisuća stanovnika, svi su se poznavali. Tako, jedan obijesni mladić, prolazeći pored svojega profesora, zajedljivo dobaci:

„I ti si, moj profesore, pri kraju!“

Profesor pogleda knjigu koju je držao u ruci, kao da od nje traži savjet, a bilo je to njegovo kapitalno djelo, i kao takvo, priznat doprinos znanosti, reče:

„Tako je mladiću. Netko je osuđen na propast, a netko na vječnost, tako da ga i u smrti premeću po rukama. Kome je teže?“

Ove riječi mladić nije niti čuo. Niti grad nije čuo ove riječi. Samo je čuo onaj koji je znao čuti. Već sutra, sjedio je u knjižnici čitajući knjigu profesora osuđenoga na vječnost, diveći se njegovoj filozofiji o životu.

Knin, 30. svibnja 2016.

Ponedjeljak, 13: 13 sati.

Iskustvo

Pažljivo u nova iskustva i nova otkrića, ali dovoljno hrabro kako bi uspio. Stara otkrića čuvaj na čvrstim temeljima, jer; kako ću ti reći ako neću kazati?

Najteže je razumjeti govor šutnje, ali ako te osunča ili naoblači; unosi u tebe trajne promjene. Ti ih ne želiš pamtititi, ali tebe više nitko ne pita. Stekao si iskustvo.

Njegova volja bilježi!

Tuzla, 29. svibnja 2016.

Nedjelja, 6: 29 sati.

Kiša

Kišom riječi obrušio se na cijenjenog profesora. Profesor je stojao kao skamenjen. Takva je cijena intelektualca: čuti, pa rasuđivati; ne osuđivati. Na osnovi jasnih pokazatelja donijeti zaključak.

-Nije se on namjerio na čovjeka, - reče Niko koji je s grupom prijatelja sve to čuo.

Nakon nekoliko dana, prolazi onaj koji je uvijek bio spreman napasti sugovornika kišom teških riječi. Sav natečen i u velikom zavoju oko glave, prolazio je pore grupe koja se okupila na zogu. Nekako se skrivao u hodu od pogleda.

-Što mu je?- upita Niko?

Zapamtili prijatelji njegovu raniju opasku i nemio događaj kojim su bili svjedocima, pa gotovo u glas rekoše:

-Namjerio se na čovjeka? Jure je veslom preveslao preko njega? Na suvom?-

-Izgleda se Jure žurio kad mu je veslao samo po glavi,- zaključio Niko.

Dobri moj, kod ljudi koji postižu cilj vikom, nema drugih odgovora: ili se umiri, ili ga namiri?

Takav ti je život; kiši sve jedno.

Knin, 28. siječnja 2016.

Četvrtak, 14: 31 sati.

Lavlje srce

Pusti ih, kada ustanu niži su od nas?

Dugo su trajale svađe oko granica posjeda, ali je susjed uvijek pronalazio razloge za nove izazove, nove detalje, iscrpljujuće, dosadne i bizarno opredmećene. Kada bi, u blizini međe izniklo i odnjegovano stablo, čekao je njegovu zrelost, a onda pronalazio razloge za polaganje prava na to stablo. Te, grana je prešla granicu međe, te čini sjenku na njegovu parcelu na kojoj ništa ne može rasti bez svjetla, i sve tako redom i u nedogled...

Lijepog, sunčanog dana, našle su se te dvije obitelji za istim stolom. Svadbeni dan, mladenci, uzvanici, rodbina, susjedi...

„Posječe li onaj hrast? Natkrilio mi pola parcele. Gdje je sjenka, nema žita? Možemo uzeti neki prosjek uroda, a onda je pošteno da mi namiriš izgubljeno. Ja sam strpljiv i pošten čovjek, pa koliko bude ti možeš platiti u novcu, jer ništa ne siješ, a meni je sve jedno, samo da pokrijem nanesenu štetu. Je l' tako?“, zaključi susjed svoj monolog.

„Nije“, odgovori Petar suvo.

Petrov sin ustane, čudno se osmjehujući i istrese susjedu juhu iz tanjura u krilo. Juha je još bila topla. Dugo se pušilo navlaženo odijelo, a susjed je poskoćio, glasno negodovao i govorio kako se radi o Petru bez karaktera i vjere pa su mu i djeca takva, a sve je pogledavao prema Petrovu sinu za kojega se znalo kako je spreman ući u tučnjavu i s nekoliko ljudi, ali nikada nije počinjao prvi. Samo se nije povlačio. Govorili su kako ima lavlje srce...

Petar se plašio posljedica onoga što bi njegov tridesetogodišnji sin mogao učiniti, pa mirno reče:

„Pusti ih, kada ustanu niži su od nas.“

Susjed je imao sina koji je zajedno s ocem pošao kući, a baš toga dana, nakon nemilog događaja, Petrov sin je zaprosio najljepšu djevojku u kraju.

Karakter Petrovog sina prešao je u legendu o hrabrosti.

Lavlje srce.

Knin, 11. Kolovoza 2016.

Četvrtak, 7: 14 sati.

Čuvaj se

Od ludoga treba imati straha, jer on ne zna da je lud. Najpogubnije je pokušati mu objasniti kako jest ili kako nije. Na kraju, on ne odgovara za svoje postupke. Njime upravlja demon ludila. Kada se najmanje nadaš, on je spreman na djelovanje. Djeluje razarajuće i pogubno za drugoga.

Zaobiđi ga pažljivo, dobri moj. Nikada nemoj podcijeniti demona koji ga potiče na akciju. Ne podsmjehuj mu se nikada, a i kada ga izbjegavaš čini to onako, kako on osjeća, a ti nećeš imati štetu. Možda upravo tog trenutka treba sugovornika, a tebi se žuri.

Zar je tvoja žurba vrijedna gubitka života? Razmisli, dobri moj? Ti moraš naći mjeru u ludilu koje ga je zarobilo? Ali, čemu moji savjeti? Ti najbolje znaš što i kako treba? Mene je zarobio strah.

Već dugo zaobilazim ljude?

Čuvaj se, dobri moj.

Knin, 23. lipnja 2016.

Petak, 11: 04 sati.

Htio sam reći

Osudiše ga.

Imao je isuviše nevin izraz lica, skrušen, patnički. Nije se kajao. Samo je rekao kako mu je žao što je došlo do procesa u kojemu se ne snalazi i koji ga je odvuкао u zatvorsku kaznu.

Porotnici su bili za presudu: kriv je! Ali nisu bili uvjerljivi. Tihi. Gledali su ispred sebe. Kao da sude njima.

Dobri moj, kada drugome sude, gledaj u daljinu, a ako tebi sude, ne bilo to nikada, gledaj u ljude ispred sebe. Neka njihova lica budu knjiga za tebe. Budi skrušen u istini. Istina može biti i da jesi i da nisi. Znaj se vladati, a ja ti ne mogu objasniti kako. To ćeš sam znati ako dođe trenutak, a da bi to znao, uči od starijih. Vjeruj u istinu njihovoga iskustva.

Tko nauči na svojim plećima, više ih ne podmeće. Eto, dobri moj; samo sam htio reći...

Orebić, 14. srpnja 2016.

Četvrtak, 17: 30 sati.

Kratka biografija

Fabijan Lovrić (1953.) rođen u Tuzli, s obitelji živi u Kninu i Mostaru. Diplomom magistra struke stekao na Sveučilištu u Zadru. Na Sveučilištu u Zagrebu, Filozofski fakultet, položio ispite na Doktorskom znanstvenom studiju književnosti. Objavio 31 samostalni naslov knjiga, isto toliko zajedničkih, radovi su mu uvršteni u 6 antologija, upisan u Spomenicu DHK, Književni leksikon. Objavio 50 znanstveno-stručnih radova. Radi kao učitelj, novinar, kritičar, urednik i priređivač novih izdanja, kulturni djelatnik, te je dopisnikom mnogih listova i znanstvenih časopisa, između ostalih: *The Bridge*, *Republika*, *Osvit*, *Raskovnik*, *Književne novine*, *Hrvatska misao*, *Hercegovina franciscana*, *Zadarska smotra*, *Dubrovnik*, *Riječ*, *Književna rijeka*, *Priroda*, *Zadarski list*, *Zadarski regional*, *Hrvatsko slovo*, *Školske novine*, *Glas koncila*, *Naša ognjišta*, *Zvrk*, *Cvitak*, *Radost*, *Modra lasta*. Objavljuje znanstvene i stručne radove. Sudjelovao stručnim radom na *Školi učitelja 2005.* godine u Lovranu “*Učenici, učitelji i roditelji zajedno na putu uspješnog odgoja i obrazovanja*” (Lovran 10.-11.-12. studenoga 2005.). Za književni rad je nagrađivan. Pjesme su mu prevedene na: engleski, talijanski, njemački, portugalski, albanski, kineski, slovački. Članom je: HAZU u Mostaru, Matrice hrvatske, DHK, DHK HB, Književnog kluba Tin, Hrvatskog književnog kruga Zagreb, Društva hrvatskih haiku pjesnika, Međunarodnog instituta za književnost (International Literary Institute), prijatelj kluba *Književni klub Mostar* pod red. br. 0126.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

<http://www.diogenpro.com>

NEKOPIRATI